



**PROGRAM  
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY  
„BEZPIECZNA OSIEMNASTKA”  
na lata 2022-23**

Elbląg 2022

**Podstawę prawną szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego stanowią następujące aktualne dokumenty:**

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948r.;
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie MEN z dnia 09 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie MEiN z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach
- Rozporządzenie MEiN z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r.
- Ustawa z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz niektórych innych ustaw
- Profilaktyka uzależnień w szkołach i placówkach oświatowych
- Statut Szkoły Podstawowej nr 18
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2022/2023:
  - Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.

- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
- Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
- Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami - wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
- Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
- Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu Laboratoria przyszłości.
- Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

**Działania objęte programem zostały zaplanowane również w oparciu o następujące programy ogólnopolskie i miejskie:**

- „Program Wsparcia Edukacji”;
- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021-2025”;
- „Narodowy program zdrowia” na lata 2021- 2025;
- „Krajowy program zwalczania AIDS i zapobiegania zakażeniom HIV” na lata 2022 - 2026;
- „Szkoła bez przemocy” – program społeczny;
- „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” – ogólnopolski program wspierania umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli;
- „Bezpieczny Elbląg” – elbląski program edukacyjno-profilaktyczny;
- „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Elbląg”;
- Ogólnopolski program „Chronimy dzieci” monitorowany przez fundację „Dajemy dzieciom siłę”;
- Ogólnopolski program „Trzymaj formę”.

## WSTĘP

Według **misji szkoły „SEMPER IN ALTUM” – „ZAWSZE WZWYŻ”** głównym założeniem programu jest kreowanie takiego wzoru osobowości ucznia, który będzie miał wykształcone takie właściwości i dyspozycje, które składać się będą na kulturę ogólną. Pozwolą mu zrozumieć otaczający go świat i znaleźć w nim swoje własne, dobre miejsce.

Pomagać będą również w rozpoznawaniu świata wartości, budowaniu własnego, trwałego światopoglądu, u podstaw którego leży wolność osoby ludzkiej, dająca poczucie więzi z tradycją i historią własnego narodu.

Według **wizji szkoły** jest to placówka przyjazna dziecku, bezpieczna, stwarzająca optymalne warunki rozwoju intelektualnego i emocjonalnego uczniów, gwarantująca atrakcyjne i skuteczne nauczanie. To szkoła, która kształtuje swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie uniwersalnego systemu wartości, dziedzictwa historycznego i kulturowego tak, aby poprzez właściwe kreowanie własnego rozwoju, godnie wpisać się w kształtowanie otaczającej rzeczywistości.

## CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Szkoła Podstawowa nr 18 położona jest w centrum osiedla mieszkaniowego „Zawada” w Elblągu. Szkoła jest placówką publiczną, uczęszcza do niej około 650 uczniów klas I-VIII.

Infrastruktura (baza lokalowa placówki) oparta jest o budynek z przeznaczeniem na szkołę podstawową ośmioklasową, dwie sale gimnastyczne, świetlicę szkolną, kuchnię i stołówkę. Do szkoły przylegają obiekty sportowo - rekreacyjne : boiska sportowe, zadaszona hala sportowa oraz ogród edukacyjny „Zielony Zakątek”. Zasoby lokalowe placówki są wciąż unowocześniane i doposażane zgodnie z aktualnymi potrzebami. Powstały m.in.: nowy gabinet językowy, matematyczny, pracownia techniczna, pracownia krawiecka. Zmodernizowano gabinet informatyczny oraz fizyczno-chemiczny. W szkole powstają miejsca przyjazne dzieciom, w których mogą spędzać czas w trakcie przerw międzylekcyjnych.

Szkoła Podstawowa nr 18 w Elblągu jest miejscem, gdzie stwarza się warunki umożliwiające realizację obowiązku szkolnego wszystkim dzieciom. W naszych dążeniach kierujemy się dobrem ucznia, jego możliwościami psychofizycznymi i predyspozycjami. Szczególny akcent kładziemy na indywidualizację procesu nauczania, dostosowanie form i metod do specyficznych potrzeb każdego ucznia. Dbamy o to, aby zarówno uczniowie jak i rodzice byli usatysfakcjonowani i fachowością naszych działań.

Poziom wyników edukacyjnych uwarunkowany jest jednak wieloczynnikowo. Oprócz środowiska szkolnego priorytetową rolę w tym zakresie odgrywa środowisko rodzinne/wychowawcze. Zespół charakteryzujący środowisko lokalne dokonał analizy poziomu wykształcenia i sytuacji materialnej rodziców uczniów uczęszczających do naszej szkoły. Wykazała ona ogromną różnorodność sytuacji rodzinnej uczniów. Podczas wywiadów środowiskowych oraz prowadzonych rozmów z rodzicami najczęściej wskazywano problemy finansowe, lokalowe, wielopokoleniowe bezrobocie, dysfunkcje środowiska rodzinnego (rodziny niepełne, problemem eurosieroctwa). Stąd też zakres działań profilaktycznych obejmujących uczniów klas I – VIII dostosowano do wniosków wynikających ze wstępnej jak i bieżącej analizy problemów występujących w środowisku lokalnym.

Szkoła jest placówką przyjazną uczniom, dąży do zaspokojenia oczekiwań uczniów i rodziców. Uczniowie rozwijają się pod okiem profesjonalnej otwartej i ciągle doskonalącej się kadry pedagogicznej. Szkoła stara się stwarzać możliwości atrakcyjnego spędzania wolnego czasu poprzez organizację i pomoc w organizowaniu różnorodnych zajęć pozalekcyjnych. Nie zapominamy też o uczniach borykających się z różnego rodzaju trudnościami/dysfunkcjami. Oferujemy im zajęcia logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia rewalidacyjne, związane z wyborem dalszego toku kształcenia (doradztwo zawodowe) oraz rekreacyjno-sportowe. Rodzice uczniów potrzebujących wsparcia materialnego mogą liczyć na pomoc w formie stypendium szkolnego, zasiłku szkolnego jak również doraźną pomoc, którą oferuje działające w placówce koło TPD.

Nad prawidłowym przebiegiem procesu wychowawczego czuwają wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny i psycholog szkolny. Cele, zakres oddziaływań, zadania metody i formy pracy oraz realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego „Bezpieczna osiemnastka” zostały ściśle dostosowane do potrzeb charakteryzowanego środowiska, tak aby wpływały na kształtowanie postaw indywidualnych i społecznych naszych wychowanków.

Szkoła ściśle współpracuje z instytucjami oraz organizacjami samorządowymi i pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny, rozwijającymi w naszych uczniach idee samorządności, pomocniczości, wolontariatu, patriotyzmu (SM „Zakrzewo”, NZOZ „KARAN”, Popołudniowa Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna, Biblioteka, Muzeum itp.)

## **SYLWETKA ABSOLWENTA**

W programie zawarto oczekiwania rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomaganie rozwoju dziecka. Dokonano również oceny potencjału i możliwości uczniów, w gronie pedagogicznym, mające na celu określenie sylwetki absolwenta Szkoły Podstawowej nr 18 w Elblągu.

Realizując zadania szkoły dążymy do tego, by **nasz absolwent:**

*w sferze nauki:*

- **sprawnie posługiwał się językiem polskim**, umiał korzystać z różnych źródeł informacji, umiał zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę, umiał korzystać z nowoczesnych technologii komunikacyjnych;
- **był przygotowany do dalszej nauki**, rozwijał swoje talenty, myślał samodzielnie, twórczo i krytycznie, umiał realizować własne plany i marzenia;
- **miał świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i kształcenia**, był świadomy, że każdemu kreatywnemu działaniu powinien towarzyszyć wysiłek i był gotów go podejmować.

*w sferze społecznej:*

- **znał i szanował tradycje rodziny, szkoły i narodu**, wykazywał chęć poznania ojczystego kraju i jego zwyczajów;
- **był odpowiedzialny, prawy i uczciwy**, wyrażał siebie w sposób akceptowany społecznie, wywiązywał się z powierzonych zadań w sposób zadowalający siebie i innych, starał się przewidzieć skutki swoich działań i gotów był ponieść konsekwencje swoich czynów, umiał rozróżniać dobre i złe zachowanie;
- **umiał współpracować w grupie**, działał zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami, miał poczucie współodpowiedzialności;
- **był tolerancyjny** wobec odrębności innych, w tym wobec cudzoziemców, osób starszych czy niepełnosprawnych;
- **umiał zachować się kulturalnie**, znał zasady dobrego wychowania, używał form grzecznościowych;
- **potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami**, umiał nazywać swoje emocje, umiał nad nimi panować, pokojowo rozwiązywał konflikty, umiał dyskutować, był wrażliwy na potrzeby innych;
- **dbał o zdrowie własne i innych**, kształtował właściwe nawyki żywieniowe i higieny, znał zagrożenia wyływające z zażywania alkoholu, nikotyny i innych używek;
- **stosował się do zasad ekologii**, był proekologiczny (segregował odpady, dbał o czystość otoczenia);
- **dbał o swój wygląd**, ubierał się schludnie i odpowiednio do czasu i miejsca;
- **bezpiecznie poruszał się po drogach**, posiadał Kartę Rowerową.

*w sferze kulturowej:*

- **uczestniczył w różnych formach kultury**, był przygotowany do odbioru mass mediów;
- **umiał analizować docierające do niego informacje**, był krytyczny wobec programów telewizyjnych, filmów, czasopism, książek, znał mechanizmy działania reklamy;

- **był aktywny fizycznie i artystycznie**, uprawiał sport, w miarę swoich możliwości śpiewał, grał na instrumencie, rysował.

**Adresaci Programu** – Program Wychowawczo – Profilaktyczny przeznaczony jest dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 18. Realizowany jest od klasy I do VIII.

W Szkole Podstawowej nr 18 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- współdziałanie całej społeczności szkolnej na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej;
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych poprzez możliwość udziału w działaniach w ramach wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu dzieci w życiu społecznym;
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (klasie, szkole); wzbudzanie poczucia przynależności do grupy;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli oraz nauczycieli i rodziców, opiekunów prawnych;
- doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami;
- inspirowanie uczniów do myślenia o własnej motywacji do działania;
- budowanie spójnego systemu wartości oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia;
- promowanie zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń;
- podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału
- kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania;
- uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat);

- rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota);
- rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji);
- rozwijanie samorządności;
- umacnianie więzi ze społecznością lokalną;
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej;
- wspieranie uczniów powracających zza granicy oraz przybyłych z Ukrainy w procesie adaptacji do nowych warunków, szacunek do ich kultury, tradycji, religii;
- rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności;
- popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości;
- budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw;
- rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego;
- popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.;
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności;
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, m.in.: uzależnieniom, cyberprzemocy, zachowaniom agresywnym;
- pogłębianie wiedzy rodziców, nauczycieli w zakresie prawidłowości rozwoju zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć z zakresu udzielania pomocy przedmedycznej.

Zadania profilaktyczne programu to:

- budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję;
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole;
- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych;
- kształtowanie i rozwój poczucia odpowiedzialności za siebie i innych;
- wskazywanie właściwych autorytetów, podkreślanie roli rodziny;
- przeciwdziałanie uzależnieniom; rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych



skutków posiadania, zażywania środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków);

- dostarczenie rzetelnej wiedzy o środkach psychoaktywnych, mechanizmach ich działania i zagrożeniach we wszystkich sferach życia.
- uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych; doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu;
- rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci;
- eliminowanie z życia szkolnego agresji słownej i psychicznej, wskazywanie konsekwencji nieprzestrzegania praw i norm społecznych, które prowadzą do chaosu i zachwiania bezpieczeństwa publicznego,
- rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji;
- dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach oraz wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich;
- rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie;
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi;
- kształtowanie kluczowych kompetencji społecznych;
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem, pokonywania przeszkód, bezsilności, buntu, złości, agresji, apatii, panowania nad emocjami negatywnymi, uodporniania na sytuacje trudne;
- utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, wspierających uczniów w kształtowaniu własnej tożsamości;
- rozwijanie zainteresowań i pasji, które przyczyniają się do autokreacji.

## **CELE PROGRAMU**

- Propagowanie zdrowego stylu życia; troska o zdrowie psychosomatyczne.
- Wprowadzanie uczniów w świat wartości, kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno.
- Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.
- Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób.
- Przeciwdziałanie różnym formom agresji (fizycznej, słownej, psychicznej).

- Przeciwdziałanie uzależnieniom, cyberprzemocy, zaburzeniom odżywiania oraz kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
- Ochrona ucznia przed zakłóceniami jego rozwoju.
- Rozwijanie kompetencji takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.
- Rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania.
- Promowanie pozytywnych postaw proekologicznych.
- Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju myślenia.
- Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowej.
- Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość.
- Podnoszenie jakości kształcenia i jakości wsparcia udzielanego uczniom (pedagog specjalny).
- Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.

## **ZAKRES ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH**

Programem wychowawczo - profilaktycznym „Bezpieczna osiemnastka” objęte jest całe środowisko szkolne. Jako proces dokonuje się na różnych poziomach.

Zapobieganie zachowaniom ryzykownym może dokonywać się na różnych poziomach.

W związku z tym wyróżnia się profilaktykę pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia:

***Profilaktyka pierwszego stopnia( uniwersalna)*** kierowana do wszystkich uczniów, to działanie mające na celu: z jednej strony – promocję zdrowia i przedłużenie życia człowieka, zaś z drugiej zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami dysfunkcjonalnymi. Szczególnie wyraźnie akcentuje się tutaj budowanie i rozwijanie różnorodnych umiejętności radzenia sobie z wymogami życia.

***Profilaktyka drugiego stopnia(selektywna)*** ma na celu ujawnianie osób z grupy ryzyka dysfunkcjonalności oraz pomaganie im w reedukacji tego ryzyka ( a więc zapobieganie rozwojowi tego ryzyka).

***Profilaktyka trzeciego stopnia (wskazująca)*** rozumiana jest jako interwencja po wystąpieniu dysfunkcji. Ma ona na celu, z jednej strony – przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego, zaś z drugiej – umożliwienie osobie objętej

terapią i rehabilitacją powrotu do społeczeństwa, prowadzenia w nim satysfakcjonującego i społecznie akceptowanego trybu życia, wolnego od patologii. (Z. Gaś, 1997).

Program wychowawczo-profilaktyczny jest równocześnie programem profilaktyki środowiskowej, to znaczy takiej, w którym obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Na terenie szkoły podejmowane są działania ograniczające czynniki ryzyka oraz wzmacniające czynniki chroniące. Celem czynników chroniących jest zapobieganie pojawianiu się lub rozwojowi niekorzystnych zjawisk.

Diagnoza środowiska szkolnego.

Diagnozy obszarów problemowych dokonano w oparciu o następujące dokumenty:

- Ewaluacja wewnętrzna nt.: „Zdalne nauczanie – moje odczucia i opinie oraz oczekiwania po powrocie do nauki stacjonarnej” /X.2021r./
- Ocena sytuacji wychowawczej oraz informacje dotyczące problemów wychowawczych, które wystąpiły na terenie szkoły i w środowisku lokalnym w roku szkolnym 2021/22.
- Diagnoza samopoczucia uczniów po okresie zdalnej nauki oraz stanu bezpieczeństwa – w roku szkolnym 2021/2022 (w przypadku nauki zdalnej).
- Diagnoza dotycząca hierarchii systemu wartości, stosunku do środków psychoaktywnych, poczucia bezpieczeństwa na terenie placówki.
- Monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów.
- Obserwacja funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.
- Rozmowy indywidualne z rodzicami i nauczycielami.

W diagnozie skoncentrowano uwagę na uczniach z rodzin dysfunkcyjnych, z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo oraz uczniach ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Problemy wychowawcze ustalono na podstawie obserwacji nauczycieli, wywiadów z rodzicami oraz analizy dokumentów, a także obserwacji uczniów w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.

Przeprowadzone diagnozy wykazały, że problemami wychowawczymi w szkole, które zaliczamy do czynników ryzyka, są:

- Agresja słowna i fizyczna. Zachowania aspołeczne mające formy przemocy emocjonalnej, słownej i psychicznej (np. zastraszanie, wykluczenie).
- Hałas, brak prywatności.
- Dewastacja mienia.

- Zjawisko cyberprzemocy, zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania ze współczesnych mediów.
- Poczucie dyskomfortu/ braku poczucia bezpieczeństwa niektórych uczniów na terenie szkoły.
- Przypadki podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych (inicjacja nikotynowa, alkoholowa, autoagresja).
- Izolowanie ucznia; niski poziom integracji uczniów w poszczególnych zespołach klasowych.
- Niewłaściwe formy spędzania czasu wolnego.

#### Sukcesy wychowawczo – profilaktyczne szkoły:

- Zdecydowana większość uczniów systematycznie realizuje obowiązek szkolny.
- Wychowawcy na bieżąco diagnozują i rozwiązują zaobserwowane trudności wychowawcze.
- Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi objęci są specjalistycznym wsparciem (zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne, rewalidacja, terapia logopedyczna, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, indywidualna opieka p-p, koła zainteresowań, itp.).
- Proces dydaktyczno-wychowawczy jest dostosowywany do indywidualnych potrzeb uczniów.
- Rodzice i nauczyciele korzystają ze szkoleń poświęconych podniesieniu poczucia poziomu bezpieczeństwa (szczegółowe informacje ujęto w sprawozdaniach dotyczących realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego pt. „Bezpieczna Osiemnastka” i „Strategie wychowawcze, zapobiegawcze i interwencyjne wobec uczniów zagrożonych uzależnieniem”).
- Szkoła zapewnia bezpieczeństwo poprzez funkcjonowanie monitoringu wizyjnego, domofonów, ograniczenie dostępu do placówki osobom postronnym.

#### Słabe strony wychowawczo – profilaktycznej pracy szkoły:

- Niskie zaangażowanie rodziców lub uczniów do korzystania z proponowanych na terenie szkoły form pomocy p-p.
- Wzrost zachowań przemocowych uczniów na terenie szkoły.
- Nieumiejętne zarządzanie czasem wolnym.
- Nieodpowiednie korzystanie z nowoczesnych mediów.

- Niewystarczające umiejętności samodzielnego uczenia się, szczególnie przez uczniów z niepowodzeniami szkolnymi, z osłabioną motywacją zadaniową.

W oddziaływaniach wychowawczo – profilaktycznych szczególną rolę odgrywają czynniki chroniące przed zachowaniami problemowymi uczniów.

Do klasycznych czynników chroniących i budujących odporność zaliczamy:

- **środowisko rodzinne** – to najważniejszy ze wszystkich czynników wpływających na prawidłowy rozwój psychospołeczny dziecka – zaangażowanie w życie dziecka.
- **otoczenie społeczne, pozarodzinne** – dziecko czerpie wsparcie z otoczenia społecznego – szkoły, środowiska lokalnego lub osób, które są mu bliskie, np. rówieśników. Troska ze strony innych osób spoza rodziny zwiększa u dziecka odporność na sytuacje zagrażające. Szczególnie jest tutaj ważna rola nauczyciela, który dla dziecka może stać się drugą, co do ważności, osobą znaczącą. Jest oceniany jako bardziej obiektywny od rodziców, toteż jego opinie mają wielki wpływ na formującą się osobowość ucznia (samoocenę, emocje, obraz świata). Wsparcie ze strony nauczyciela może rekompensować brak wsparcia ze strony rodziców i rówieśników.
- **środowisko rówieśnicze** – kontakty z rówieśnikami akceptującymi normy społeczne z aspiracjami edukacyjnymi, prospołecznymi to kolejne źródło wsparcia dla dziecka zagrożonego.
- **cechy osobowości** – dzieci i młodzież cechujące się odpornością, które radzą sobie z wyzwaniami w sposób społecznie akceptowany. Ich pozytywne nastawienie do problemów życiowych i szukanie konstruktywnych rozwiązań pozwalają w optymalny sposób rozwiązać emocjonalnie ryzykowne doświadczenia.

**Zadanie - Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie.**

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE**

**CELE:**

- Ukazywanie uczniom wartości rodziny w życiu osobistym człowieka.
- Kształtowanie u dzieci i młodzieży postaw prospołecznych i prorodzinnych. Zapewnienie uczniom udziału w różnorodnych akcjach inicjowanych przez szkolne koło Wolontariuszy z Osiemnastki, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym szkoły.

- Wyposażenie dzieci i młodzieży w wiedzę i umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w rodzinie.
- Uświadomienie uczniom wpływu właściwych postaw i relacji wewnątrzrodzinnych na budowanie pozytywnego klimatu rodziny.

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: RODZICE**

#### **CELE:**

- Umożliwienie rodzicom poszerzenia wiedzy i umiejętności efektywnych oddziaływań wychowawczych.
- Uwrażliwienie rodziców na potrzeby i wszechstronny rozwój zainteresowań oraz uzdolnień dziecka.
- Organizowanie wydarzeń integrujących rodziców ze społecznością szkolną.
- Pogłębienie wiedzy rodziców na temat problemów zdrowia psychicznego i potrzeb emocjonalno-społecznych dzieci wynikających m. in. z izolacji społecznej.

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE**

#### **CELE:**

- Doskonalenie nauczycieli w zakresie umiejętnego diagnozowania i udzielania wszechstronnego wsparcia rodzicom w rozwiązywaniu bieżących problemów dziecka.
- Rozwijanie umiejętności prowadzenia negocjacji i mediacji w celu rozwiązywania konfliktów w środowisku szkolnym.
- Pogłębianie umiejętności współpracy z rodzicami uczniów oraz tworzenie i wzmacnianie sieci wsparcia.

## **Zadanie – profilaktyka zagrożenia uzależnieniami ( nikotynizm, inicjacja alkoholowa, substancje psychoaktywne)**

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE**

#### **CELE:**

- Upowszechnianie zdrowego stylu życia wśród uczniów.
- Kształtowanie i rozwój poczucia odpowiedzialności za siebie, własne życie i za innych.
- Budowanie poczucia własnej wartości i stymulowanie rozwoju emocjonalnego.
- Dostarczenie rzetelnej wiedzy o środkach psychoaktywnych i mechanizmie ich działania we wszystkich sferach życia.
- Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.
- Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- Trening umiejętności odmawiania.
- Rozwijanie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych np. umiejętności radzenia sobie ze stresem.

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: RODZICE**

#### **CELE:**

- Dostarczenie rodzicom informacji dot. uzależnień i mechanizmów ich działania.
- Poinformowanie rodziców o instytucjach udzielających pomocy w zakresie uzależnień.
- Przedstawienie propozycji działań angażujących dzieci i młodzież w alternatywne formy spędzania czasu wolnego bez korzystania ze szkodliwych substancji czy telefonu komórkowego.
- Rozwój współpracy rodziców ze szkołą.

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE**

#### **CELE:**

- Aktualizacja wiedzy nt. środków psychoaktywnych i mechanizmów ich działania.
- Promocja zdrowia ( w tym edukacji zdrowotnej).
- Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów, uważanych za najważniejsze czynniki chroniące.

## **Zadanie: przeciwdziałanie agresji słownej i fizycznej**

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE**

#### **CELE:**

- Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.
- Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.
- Kształtowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.
- Kształtowanie i rozwój poczucia odpowiedzialności za siebie, własne życie i za innych.
- Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.
- Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: RODZICE**

#### **CELE:**

- Omówienie zaobserwowanych na terenie placówki form agresji.
- Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców.
- Wzajemna pomoc w radzeniu sobie z przejawami agresji wśród uczniów.
- Działania na rzecz bezpieczeństwa w szkole i poza nią.

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE**

#### **CELE:**

- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi uczniów.
- Zapoznanie nauczycieli z aktualnymi przepisami prawnymi dotyczącymi odpowiedzialności nieletnich za wykroczenia i czyny karalne.



**Zadanie: Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.**

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE**

#### **CELE:**

- Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się.
- Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.
- Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.
- Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu postawy szlachetności i zaangażowania społecznego.
- Upowszechnianie czytelnictwa. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury.
- Wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką.
- Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie zainteresowań, uzdolnień.
- Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- Propagowanie aktywności fizycznej i dbałości o zdrowie.
- Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania.
- Ukazywanie konsekwencji nieprzestrzegania praw i norm społecznych, które prowadzą do chaosu i zachwiania bezpieczeństwa publicznego.
- Zachęcanie do krzewienia wartości moralnych w życiu codziennym, które owocuje poczuciem szczęścia,
- Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.
- Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym.

## **OBSZAR DZIAŁAŃ: RODZICE**

### **CELE:**

- Uświadomienie rodzicom znaczenia rozwoju zainteresowań, poszerzenia autonomii i samodzielności dzieci.
- Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.
- Propagowanie potrzeby kształtowania właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.

## **OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE**

### **CELE:**

- Uwrażliwienie nauczycieli na potrzebę kształtowania postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.
- Popularyzowanie potrzeby kształtowania świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym.
- Podkreślenie roli wychowania do wrażliwości na prawdę i dobro oraz kształtowania postawy szlachetności.
- Inicjowanie uczniów do udziału w konkursach, zawodach, wydarzeniach promujących kulturę fizyczną i dbałość o zdrowie.
- Wspieranie rodziców w upowszechnianiu czytelnictwa w środowisku domowym.

**Zadanie:** Udostępnienie kanonu edukacji klasycznej i patriotycznej; wprowadzenie w dziedzictwo cywilizacyjne Europy. Poznawanie polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych.

## **OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE**

### **CELE:**

- Propagowanie postaw patriotycznych (udział uczniów w apelach; wspólne śpiewanie hymnu; prezentowanie symboli narodowych; czytanie, recytacja wierszy patriotycznych z okazji świąt narodowych; organizacja tygodnia patriotycznego, dyktanda patriotycznego; organizacja konkursów o tematyce patriotycznej; udział uczniów w uroczystościach miejskich, obchodach świąt narodowych).
- Wychowanie młodych ludzi w duchu kanonu klasycznego.
- Kształtowanie postaw dzieci i młodzieży zgodnie z kanonem klasycznym (w duchu roztropności, sprawiedliwości, męstwa i umiarkowania).
- Organizowanie wycieczek w miejsca związane z historią oraz kulturą naszego państwa (żywe lekcje historii, wirtualne spacery po muzeach i do miejsc historycznych).
- Popularyzacja polskiego dorobku kulturowego oraz dziedzictwa cywilizacyjnego Europy. Nawiązywanie do historycznych korzeni i dziedzictwa Europy.

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: RODZICE**

#### **CELE:**

- Propagowanie wiedzy i doświadczeń rodziców dotyczących udziału poprzednich pokoleń w walkach o wolną Polskę.
- Propagowanie patriotyzmu od najmłodszych lat (szacunek dla naszych symboli narodowych, udział w pochodach z okazji świąt narodowych, wywieszanie flagi itp.).
- Kształtowanie idei wychowywania dzieci w oparciu o następujące wartości: roztropność, sprawiedliwość, męstwo i umiarkowanie.

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE**

#### **CELE:**

- Propagowanie patriotyzmu od najmłodszych lat, organizacja konkursów o tematyce patriotycznej, dyktanda patriotycznego.
- Wychowanie młodych ludzi w duchu kanonu klasycznego, organizacja akcji „Z lekturą za pan brat”.
- Stworzenie kanonu lektur obowiązkowych i uzupełniających (rozszerzanie księgozbioru w bibliotece szkolnej; utworzenie kącika patriotycznego).

- Organizowanie wycieczek, spotkań edukacyjnych o charakterze patriotycznym oraz kulturoznawczym. Zachęcanie uczniów do wirtualnych spacerów po muzeach. Organizacja „Tygodnia języka polskiego”.
- Propagowanie historii naszego kraju poprzez żywe lekcje historii, w miarę możliwości w miejscach historycznych (Zamek Królewski w Warszawie, obozy koncentracyjne, muzea itp.).
- Nawiązywanie do historycznych korzeni i dziedzictwa Europy podczas prowadzonych zajęć.

**Zadanie: Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID – 19. Wzmacnianie pozytywnego klimatu szkoły oraz poczucia bezpieczeństwa.**

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE**

#### **CELE:**

- Wsparcie rozwoju uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- Wdrażanie uczniów do efektywnych metod uczenia się.
- Motywowanie uczniów do racjonalnego zarządzania czasem poświęconego na naukę własną i wypoczynek.
- Podkreślenie istoty relacji interpersonalnych wśród uczniów (wskazanie uczniom pozytywnych aspektów związanych z powrotem do nauczania stacjonarnego).
- Rozwijanie i upowszechnianie efektywnych metod uczenia się prowadzących między innymi do umiejętności: wykorzystywania nabytej wiedzy odpowiednio do celu i sytuacji; stosowania twórczych rozwiązań; utrzymania wysokiej motywacji do uczenia się.

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: RODZICE**

#### **CELE:**

- Zaangażowanie rodziców do zwiększenia zainteresowania przebiegiem kariery szkolnej dzieci.
- Uwrażliwienie rodziców na potrzebę obserwacji stanu emocjonalno-psychicznego dzieci.
- Zacieśnienie współpracy rodziców z kadrami pedagogicznymi w celu racjonalnego monitorowania sytuacji szkolnej dzieci.

## **OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE**

### **CELE:**

- Zwrócenie uwagi na konieczność budowania dobrostanu emocjonalnego i psychofizycznego uczniów.
- Podejmowanie działań mających na celu zacieśnienie i podtrzymywanie bezpośrednich, pozytywnych relacji w oparciu o uniwersalny system wartości.

**Zadanie: Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno – komunikacyjne.**

## **OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE**

### **CELE:**

- Upowszechnianie zasad bezpiecznego i właściwego zachowywania się w Internecie poprzez promowanie internetowej etykiety.
- Ochrona danych wrażliwych (w szczególności danych osobowych).
- Poszanowanie praw autorskich i własności intelektualnej.
- WYROBIENIE postawy dystansu wobec przekazów elektronicznych i krytycyzmu wobec treści informacji.
- Poszerzanie wiedzy na temat uzależnień od gier komputerowych, Internetu.
- Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- Higiena pracy przed komputerem – ukazanie uczniom sposobów na odpoczynek między lekcjami on-line.
- Dzień bezpiecznego Internetu - budowanie świadomości i właściwych postaw przy korzystaniu z Internetu.

## **OBSZAR DZIAŁAŃ: RODZICE**

### **CELE:**

- Zwiększanie wiedzy prawnej, psychologicznej i technicznej rodziców na temat zagrożeń online oraz podnoszenie ich kompetencji wychowawczych w zakresie wprowadzania zasad bezpiecznego korzystania z sieci w domu (zajęcia edukacyjne dla rodziców, szkolenia).
- Przygotowanie rodziców uczniów klas I do przejścia na zdalne nauczanie (szkolenia online „Nauczanie na odległość” - instalowanie ZOOM, praca szkoły

podczas zdalnego nauczania).

- Uświadomienie rodzicom ich decydującej roli w zakresie kontroli nad sposobami korzystania przez dziecko z Internetu.
- Zapoznanie rodziców ze sposobami kontrolowania i ograniczania dostępu dziecka do wybranych, niepożądanych treści.
- Nadzorowanie działań dziecka w sieci, rozmowa z dzieckiem na temat podejmowanych przez nie aktywności.
- Organizacja warunków do nauki w domu w czasie zdalnego nauczania.
- Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami on-line.

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE**

CELE:

- Promowanie wśród nauczycieli akcji i programów o różnym zasięgu na rzecz bezpiecznego Internetu.
- Uwrażliwienie nauczycieli na problem bezpieczeństwa dzieci w sieci.
- Wskazywanie pozytywnej i negatywnej strony mediów oraz ich wpływu na decyzje i wybory uczniów.
- Stwarzanie uczniom warunków do nabywania umiejętności poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji oraz posługiwania się nowymi technologiami informacyjnymi.
- Utrwalenie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.
- Prowadzenie kampanii profilaktycznych i informacyjnych na temat zasad odpowiedzialnego korzystania z Internetu i telefonii komórkowej.
- Doskonalenie własnego warsztatu pracy związanego z nowoczesnymi technologiami.
- Podniesienie poziomu kompetencji cyfrowych, stosowanie ich w procesie kształcenia.

**Zadanie : Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej.**

### **OBSZAR DZIAŁAŃ : UCZNIOWIE**

CELE:

- Upowszechnianie kultury uczenia się przez całe życie, nastawionej na zdobywanie i doskonalenie umiejętności ważnych dla funkcjonowania człowieka w sferze prywatnej, w życiu społecznym i zawodowym.

- Wspieranie umiejętności uczniów zdolnych w kierunku pełnego wykorzystania ich talentów, które nie jest możliwe w standardowych formach pracy szkolnej.
- Zwiększanie zaangażowania dzieci, młodzieży i osób dorosłych w życie publiczne, w tym: rozwijanie umiejętności dialogu i współpracy, kształtowanie postaw poszanowania dla innych, zaufania oraz rozumienia złożoności kulturowej i historycznej świata, rozwijanie znajomości oraz umiejętności stosowania w codziennym życiu podstawowych dla obywatela aktów prawnych oraz budowanie świadomości znaczenia prawa dla kształtowania poczucia bezpieczeństwa obywateli i budowania prawidłowych relacji między nimi, rozwijanie i wzmacnianie form aktywności obywatelskiej, między innymi poprzez promowanie wolontariatu.
- Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwijanie świadomości narodowej i kulturowej.
- Popularyzacja wśród dziewcząt nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżyneryjno-technicznych jako kierunków kształcenia i specjalizacji zawodowej

### **OBSZAR DZIAŁAŃ : RODZICE**

#### **CELE:**

- Wykorzystanie potencjału społeczności lokalnej na rzecz aktywizacji edukacyjnej, zawodowej i prorodzinnej mieszkańców.
- Wspieranie rodzin w budowaniu rodzinnego kapitału społecznego, w tym realizacji funkcji więziotwórczej, opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej.
- Promowanie wartości rodzinnych, społecznych, obywatelskich i kulturowych.
- Włączanie rodziców/opiekunów uczniów do korzystania z doradztwa zawodowego przy kształtowaniu aspiracji edukacyjnych i zawodowych dzieci.
- Upowszechnianie korzystania z doradztwa zawodowego na każdym etapie życia.

### **OBSZAR DZIAŁAŃ : NAUCZYCIELE**

#### **CELE:**

- Upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie diagnozowania predyspozycji i umiejętności osób na każdym etapie rozwoju ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Diagnozowanie potrzeb dotyczących wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny na przykład w zakresie badań przesiewowych, wsparcia psychologicznego – pedagogicznego.
- Diagnozowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie wspomaganie rozwoju dzieci, młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem podmiotowości osoby uczącej się.

- Diagnozowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie wspomaganie rodzin, między innymi poprzez wsparcie psychologiczne, pedagogiczne.
- Diagnozowanie i wypracowanie rozwiązań służących wsparciu więzi rodzinnych i rodzicielskich.
- Wypracowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie indywidualizacji nauczania, między innymi poprzez wykorzystanie narzędzi cyfrowych.
- Upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie indywidualizacji nauczania.
- Opracowanie i wdrażanie materiałów dydaktycznych wspierających proces samokształcenia z uwzględnieniem zróżnicowanych możliwości psychofizycznych osób uczących się.
- Doskonalenie metod i sposobów oceniania oraz sprawdzania efektów uczenia się.
- Wspieranie dzieci, młodzieży i rodzin w zakresie integralnego rozwoju fizycznego, psychicznego, emocjonalnego i społecznego oraz rozwoju więzi.
- Wspieranie środowiska rodzinnego uczniów zdolnych w zakresie rozwijania ich umiejętności i talentów.
- Wspieranie dzieci, młodzieży i rodzin o niskim statusie społeczno-ekonomicznym w zakresie rozwijania umiejętności, w tym wyrównywanie szans dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin o deficytach środowiskowych i ekonomicznych.
- Wspieranie umiejętności osób z różnorodnymi trudnościami w uczeniu się oraz ograniczeniami wynikającymi ze stanu zdrowia fizycznego i psychicznego.
- Wspieranie umiejętności cudzoziemców i obywateli polskich powracających z zagranicy, zapobieganie wykluczeniu społeczno-edukacyjnemu.

**Zadanie – wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.**

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE**

#### **CELE:**

- Upowszechnianie zagadnień dotyczących ochrony środowiska, zmian klimatu, oszczędzania energii, wody, surowców, segregowania i wtórnego wykorzystywania odpadów.
- Wzmacnianie kompetencji budujących rozumienie przyrody i procesów zachodzących w środowisku.
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności i troski o środowisko naturalne oraz umożliwianie podejmowania decyzji o angażowaniu się na rzecz przyrody i odpowiadanie na różne wyzwania współczesnego świata.



- Rozwijanie krytycznego myślenia, wyrażania opinii, pracy zespołowej, empatii i uważności.
- Zachęcanie do poznawania najbliższej okolicy lub regionu, budowanie poczucia odpowiedzialności za nie, motywowanie do podejmowania aktywności społecznej, kształtowanie postawy solidarności i szacunku.
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego
- Kształtowanie aktywnej postawy w działaniu na rzecz ochrony środowiska;

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: RODZICE**

#### **CELE:**

- Dostarczenie rodzicom informacji dot. działań na rzecz edukacji ekologicznej w szkole.
- Zachęcanie do uczestnictwa we wspólnej rekreacji i turystyce, a także do pomocy w organizacji konkursów i akcji związanych z edukacją ekologiczną.
- Wspieranie edukacji ekologicznej w szkołach.
- Wdrażanie kultury ekologicznej podczas codziennych czynności, zachowań w domu, miejscu odpoczynku.
- Organizacja i czynny udział w akcjach propagujących idee ekologiczne.
- Propagowanie stylu życia zgodnego z naturą.
- Uświadomienie rodzicom ich decydującej roli w zakresie poszanowania organizmów żywych i utrzymania środowiska w należytej czystości.

### **OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE**

#### **CELE:**

- Stwarzanie sytuacji sprzyjających rozwijaniu nawyków kultury ekologicznej i zdrowotnej, oszczędnego korzystania z zasobów naturalnych i maksymalnej ich ochrony, a także umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania niektórych odpadów, znajdujących się w najbliższym środowisku,
- Kreowanie potrzeby działania na rzecz ochrony środowiska, zachęcanie uczniów do udziału w akcjach i konkursach,
- Podnoszenie kompetencji z zakresu ekologii.
- Tworzenie proekologicznych wzorców zachowań oraz kształtowanie postaw, wartości i przekonań, które zapewnią troskę i możliwość ochrony środowiska;

- Formowanie i umacnianie pozytywnych postaw w stosunku do zjawisk czy elementów przyrodniczych;
- Promowanie dobrych metod, pomysłów i doświadczeń z zakresu metodyki i edukacji ekologicznej;
- Wdrażanie programów służących ochronie środowiska ;
- Organizacja zajęć dodatkowych w zakresie edukacji ekologicznej;

### **Zadanie: Przeciwdziałanie nieuzasadnionej absencji na zajęciach szkolnych**

#### **OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE**

##### **CELE:**

- Podniesienie motywacji uczniów do systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne.
- Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.
- Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.
- Wykształcenie i rozwój postawy obowiązkowości i punktualności.
- Podniesienie poziomu odpowiedzialności za rozwój poznawczy i zachowanie.
- Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują.

#### **OBSZAR DZIAŁAŃ: RODZICE**

##### **CELE:**

- Systematyczna współpraca rodziców z wychowawcą.
- Zwiększenie odpowiedzialności rodziców za sposób informowania i usprawiedliwiania nieobecności dziecka w szkole.
- Zapoznanie rodziców z prawną odpowiedzialnością za nierealizowanie przez dziecko obowiązku szkolnego.

#### **OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE**

##### **CELE:**

- Wypracowanie stałego i systematycznego kontaktu rodziców z wychowawcą klasy.
- Stały monitoring i kontrolowanie obecności uczniów na zajęciach.

## Zadanie: ograniczenie poziomu hałasu na terenie placówki

### OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE

#### CELE:

- Wprowadzenie przyjaznych dla uczniów dzwonek.
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.
- Zapewnienie uczniom możliwości relaksacji, wyciszenia (np. strefa ciszy w dostosowanym gabinecie / ogródku szkolnym, techniki relaksacyjne).
- Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu i ciszy w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.

### OBSZAR DZIAŁAŃ: RODZICE

#### CELE:

- Uświadomienie rodzicom niekorzystnego wpływu nadmiaru bodźców, wysokiego poziomu hałasu na funkcjonowanie dziecka.

### OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE

#### CELE:

- Superwizje i techniki relaksacyjne dla nauczycieli.

## HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

<b>CZYNNIKI RYZYKA</b>	<b>CZYNNIKI CHRONIĄCE</b>	<b>OSOBY ODPOWIEDZIALNE</b>	<b>EFEKTY ODDZIAŁYWAŃ</b>
Zachowania agresywne, społeczne przybierające formy przemocy emocjonalnej, słownej i psychicznej(np.	-Omówienie przyczyn, mechanizmów i sposobów radzenia sobie z agresją.  -Zapoznanie uczniów z	Dyrektor Wychowawcy klas Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny, Doradca zawodowy Nauczyciel socjoterapeuta	-Podniesienie umiejętności radzenia sobie z emocjami, stresem w sytuacjach kryzysowych.  -Zwiększenie

<p>zastraszanie, ośmieszanie, izolowanie)</p>	<p>obowiązującymi w szkole zasadami postępowania i regulaminami.</p> <p>-Organizowanie zajęć warsztatowych oraz w czasie bieżącej pracy z uczniem z zakresu kluczowych kompetencji społecznych.</p> <p>pogadanki na temat jak dbać o atmosferę podczas zajęć-organizowanie imprez integrujących zespół klasowy</p> <p>- oddziaływania profilaktyczno-wychowawcze mające na celu niwelowanie zjawiska przemocy rówieśniczej, domowej.</p> <p>Monitorowanie środowiska rodzinnego uczniów.</p> <p>Utrzymywanie ścisłej współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.</p> <p>Wskazywanie społecznie</p>	<p>Nauczyciel terapeuta</p>	<p>współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym w oddziaływaniach profilaktycznych.</p> <p>-Pogłębienie wiedzy rodziców/prawnych opiekunów, nauczycieli i uczniów dotyczącej sankcji prawnych.</p> <p>-Efektywne zapobieganie zachowaniom przemocowym, zmniejszanie ich skutków.</p>
---	---	-----------------------------	--

	<p>akceptowalnych form rozwiązywania konfliktów, propagować postawy antydyskryminacyjne.</p> <p>-Opracowywanie klasowych kontraktów lub innych form umowy między rówieśnikami w zakresie eliminacji postaw społecznych.</p> <p>-Organizowanie spotkań prewencyjnych z funkcjonariuszem Wydziału Prewencji i Wykroczeń Kryminalnych KMP dotyczących „Odpowiedzialności prawnej młodego człowieka za popełnione wykroczenia i czyny karalne na podstawie UPN”</p> <p>- Pogadanki na temat bezpiecznych przerw w klasie, na korytarzu, na boisku szkolnym</p> <p>-Realizacja ogólnopolskich i miejskich programów</p>		
--	--	--	--

	<p>prewencyjnych.</p> <p>-Organizowanie różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego: zajęcia sportowe, aktywne przerwy, „Rowerowy maj”, koła zainteresowań, edukacja ekologiczna, wolontariat, rozwijanie zainteresowań – taniec, szachy, zajęcia plastyczne, wokalne, teatralne, itp.</p> <p>-Organizowanie akcji tematycznych, np. „Dzień Kropki”, „Dzień Uśmiechu”, itp., Organizacja konkursów o różnorodnej tematyce.</p> <p>- Tworzenie środowiska bezpiecznego i przyjaznego, kształtowanie empatii oraz chęci pomocy innym. Działalność charytatywna na rzecz zwierząt, np. „Dzień kundelka”, zbiórka dla schroniska, „Ptasia stołówka” ,</p>		
--	---	--	--

	<p>zorganizowanie wystawy „Mój Pupil”, wirtualna adopcja zwierząt ze schroniska</p> <p>-Kształtowanie postaw obywatelskich, obchody rocznicy uchwalenia Konwencji o Prawach Dziecka, prowadzenie akcji informacyjnej. Obchody Międzynarodowego dnia tolerancji oraz konkurs na filmik dla uczniów „Tolerancja jest wśród nas”.</p> <p>- Integracja klasowa. Wspólna organizacja imprez szkolnych (np. Dzień Chłopaka, Mikołajki klasowe, itd.). Mobilizowanie uczniów do pracy na rzecz kasy i szkoły.</p> <p>- Integracja społeczności szkolnej, aktywizowanie uczniów, rozwijanie kultury osobistej, wdrażanie do zdrowej</p>		
--	---	--	--

	<p>i twórczej rywalizacji, wyzwalamie inicjatyw i pomysłowości uczniów, wyrażanie uczuć, dokonywanie wyborów.</p> <p>-Udział w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne i terapeutycznych.</p> <p>-Zapoznanie z procedurami i aspektami prawnymi dotyczącymi rodzin dotkniętych problemem przemocy.</p> <p>-Przeprowadzenie szkoleń dla rodziców podczas zebrań. Propagowanie informacji nt. różnorodnych form agresji i profilaktyki uzależnień.</p>		
<p>Zjawisko cyberprzemocy, zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania z nowoczesnych mediów / Internet,</p>	<p>-Diagnozowanie środowiska szkolnego pod kątem zagrożenia cyberprzemocą.</p> <p>-Organizowanie zajęć</p>	<p>Dyrektor Wychowawcy klas Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny Nauczyciel socjoterapeuta Nauczyciel terapeuta</p>	<p>-Uświadomienie zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z Internetu.</p> <p>-Poznanie</p>



<p>portale społecznościowe, TV/</p>	<p>warsztatowych, godzin wychowawczych, udział w festynach, akcjach i kampaniach profilaktycznych, np. Klikam z głową, Zapłatani w sieć, Lekcje przestrogi.</p> <p>-Korzystanie z bogatej oferty filmoteki profilaktycznej, seria „W sieci”, „TV story”</p> <p>-Organizowanie wycieczek, rajdów, koncertów, festynów, wystaw i innych form zajęć pozalekcyjnych jako alternatywy spędzania czasu wolnego, np. akcja Rowerowy Maj, festyn Bezpieczna Zawada.</p> <p>-Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość zasady udziału w tzw. lekcjach online.</p> <p>Realizacja projektu edukacyjnego „Jestem bezpieczny w Internecie”.</p>		<p>pozytywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>-Nabycie umiejętności świadomego korzystania z nowoczesnych mediów.</p> <p>-Zwiększenie czujności rodziców/opiekunów prawnych na wszelkie zagrożenia wynikające z korzystania mediów.</p>
-------------------------------------	--	--	---

<p>Palenie papierosów, inicjacja alkoholowa, zagrożenie substancjami psychoaktywnymi.</p>	<p>- Uwzględnianie tematyki profilaktycznej, programów prewencyjnych, szczególnie zawierających problematykę antynikotynową i antyalkoholową np. akcja Stop papierosom, Rzuć palenie, wygraj zdrowie.</p> <p>- Propagowanie na godzinach wychowawczych i innych zajęciach dostępnych filmów prewencyjnych (np. Alkohol i nikotyna., Pomyśl zanim będzie za późno, Nikotyna. Legalny narkotyk).</p> <p>- Udział w akcjach promujących zdrowy styl życia (np. "Śniadanie daje moc", "Dzień bez samochodu", "Sąd nad papierosem").</p> <p>- Wzmożenie kontroli nauczycieli w miejscach, w których uczniowie podejmują zachowania ryzykowne</p>	<p>Dyrektor Wychowawcy klas Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny Nauczyciel socjoterapeuta Nauczyciel terapeuta Pielęgniarka szkolna</p>	<p>- Uświadomienie zagrożeń wynikających z kontaktu z substancjami psychoaktywnymi.</p> <p>- Wzrost świadomości wychowawczej rodziców w zakresie oddziaływań prewencyjnych.</p> <p>- Uświadomienie konsekwencji prawnych związanych z substancjami psychoaktywnymi.</p>
---	---	---	---

	<p>-Opracowywanie przez uczniów prezentacji, projektów na temat zagrożeń płynących z uzależnień.</p> <p>-Propagowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego udostępniając bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych.</p> <p>-Udział w zajęciach oferowanych przez instytucje świadczące pomoc w zakresie profilaktyki uzależnień.</p> <p>-Popularyzacja wśród rodziców oferty instytucji pomocowych.</p> <p>-Organizowanie szkoleń, warsztatów mających na celu dostarczenie nauczycielom wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień.</p>		
Zaburzenia zdrowym stylu życia, a przede wszystkim odżywianiu-restrykcyjne	-Omawianie zagadnień dotyczących prawidłowego odżywiania na lekcjach przyrody,	Dyrektor Wychowawcy klas Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny Nauczyciel	-Zwiększenie świadomości na temat prawidłowego odżywiania.

<p>diety/nadwaga.</p>	<p>biologii, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie, edukacji dla bezpieczeństwa oraz na godzinach wychowawczych.</p> <p>-Istota prawidłowego odżywiania, a restrykcyjne diety.</p> <p>- Zdrowy wypoczynek</p> <p>- Pierwsza pomoc przedmedyczna</p> <p>-Udział w programie promocji zdrowia „Trzymaj formę”, „ABC zdrowego odżywiania”.</p> <p>-organizowanie wycieczek do ekologicznych gospodarstw agroturystycznych</p> <p>-Organizacja w szkole ćwiczeń dla dzieci i ich mam w ramach projektu „Przeciwdziałanie otyłości”</p> <p>-Udział w akcji ogólnopolskiej „Śniadanie daje moc”, Święto dyni i</p>	<p>socjoterapeuta Nauczyciel terapeuta Pielęgniarka szkolna</p>	<p>-Zdobycie umiejętności rozwiązywania problemów związanych z okresem dojrzewania.</p> <p>-Wiedza dotycząca chorób cywilizacyjnych i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>-Uświadomienie znaczenia aktywności fizycznej dla rozwoju młodego organizmu.</p> <p>-Poznanie alternatywnych, pożądanych form spędzania czasu wolnego.</p>
-----------------------	--	---	---

	<p>ziemniaka, Święto czekolady.</p> <p>- organizowanie wspólnych śniadań, jako obowiązkowego elementu dnia zajęć w klasach 1-3</p> <p>- Propagowanie aktywności ruchowej: wycieczki szkolne, rajdy i wycieczki rowerowe. Aktywny udział w imprezach sportowych oraz w zawodach szkolnych i międzyszkolnych.</p>		
Dewastacja mienia szkolnego	<p>- Zapoznanie uczniów ze Statutem i regulaminami obowiązującymi w szkole. Przestrzeganie i poszanowanie obowiązujących zasad.</p> <p>- Zapoznanie uczniów z odpowiedzialnością prawną dotyczącą dewastacji w miejscach publicznych na podstawie UPN (zajęcia warsztatowe prowadzone przez funkcjonariuszy</p>	<p>Dyrektor Wychowawcy klas Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny Nauczyciel socjoterapeuta Nauczyciel terapeuta</p>	<p>- Zwiększenie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>- Zwiększenie współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym w oddziaływaniach profilaktycznych.</p> <p>- Pogłębienie wiedzy rodziców/opiekunów prawnych, uczniów i nauczycieli w zakresie odpowiedzialności prawnej młodego człowieka.</p>

	KMP)  -Troska o wystrój gabinetów lekcyjnych, korytarzy oraz wyposażenia szkoły.		-Efektywne zapobieganie niszczenia mienia szkolnego.
--	--	--	--

Wychowawcy winni pamiętać, że wychowują przede wszystkim własnym przykładem, wiernością wyznaczonym normom etycznym. Dlatego też powinni rozwijać i wspierać działalność wolontarystyczną oraz przedsięwzięcia związane ze współpracą z instytucjami na rzecz dziecka i rodziny. Obowiązkiem wychowawców jak i nauczycieli uczących jest kreowanie sytuacji, w których dziecko będzie rozwijać różne sfery swojej osobowości, zdobywać wiedzę i umiejętności, przyjmować wartości, kształtować poglądy i postawy oraz formułować sądy i oceny.

## STRATEGIE ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

**Strategia informacyjna** – jej celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnego wyboru. U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, zwłaszcza młodzi, zachowują się ryzykownie, ponieważ zbyt mało wiedzą o mechanizmach i następstwach takich zachowań. Zakłada się, iż dostarczenie informacji o skutkach palenia tytoniu, picia alkoholu, odurzania się narkotykami czy aktywności seksualnej spowoduje zmianę postaw, a w rezultacie wpłynie na zmianę zachowań.

**Strategia edukacyjna** – jej celem jest pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom ze strony otoczenia itp.). U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, nawet dysponujący odpowiednią wiedzą, podejmują zachowania ryzykowne z powodu braku wielu umiejętności niezbędnych w życiu społecznym. Deficyt w zakresie kompetencji społecznych uniemożliwia im budowanie głębszych, satysfakcjonujących związków z ludźmi, powoduje ciągłą frustrację, uniemożliwia odnoszenie sukcesów.

**Strategia interwencyjna** – polega na pomocy w identyfikacji i rozwiązywaniu problemów, udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych.

**Strategia alternatywna** – to stwarzanie możliwości realizowania ważnych potrzeb poprzez pozytywne działania np.: sport, działalność artystyczną czy społeczną. Jej celem jest pomoc w zaspokojeniu ważnych potrzeb oraz osiągnięcie satysfakcji

życiowej, stwarzanie możliwości zaangażowania się pozytywnie ( artystycznie, społecznie, sportowo itp.). U podstaw tej strategii leży założenie, że wielu ludzi nie ma możliwości zrealizowania swej potrzeby aktywności, podniesienia samooceny poprzez osiągnięcie sukcesów, czy też rozwoju zainteresowań. Dotyczy to zwłaszcza dzieci i młodzieży zaniedbanej wychowawczo.

## **METODY I FORMY PRACY**

- Program realizowany będzie metodami aktywizującymi na podstawie zasady odwoływania się do doświadczeń uczniów:
  - prace plastyczne,
  - wiersze, piosenki,
  - gry i zabawy,
  - inscenizacje,
  - dyskusje i debaty,
  - burze mózgów,
  - metody projektu.
  
- Prezentacje i utrwalanie zachowań prozdrowotnych – prace plastyczne prezentowane na terenie szkoły.
- Spektakle profilaktyczne.
- Prelekcje, warsztaty, prezentacje multimedialne.
- Wycieczki, rajdy, zajęcia sportowe (jako alternatywne formy spędzania czasu wolnego).
- Imprezy rekreacyjne umożliwiające integrację klasową i szkolną.
- Spotkania z pracownikami KMP, PPP, Straży Miejskiej, Ratownictwa Medycznego.

## **REALIZATORZY PROGRAMU**

Program realizowany jest przez dyrektora szkoły, wszystkich nauczycieli, pedagoga szkoły, pedagoga specjalnego, psychologa szkoły, pielęgniarkę szkolną, pracowników administracji i obsługi, z pomocą rodziców jak i instytucji wspierających szkołę.

## **ZADANIA REALIZATORÓW W ZAKRESIE POMOCY DZIECIOM**

### **Dyrektor szkoły:**

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,

- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

#### **Rada pedagogiczna:**

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

#### **Nauczyciele:**

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,



- reagują na przejawy agresji, zagrożenia niedostosowaniem społecznym i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujące w szkole procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępkach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i wszechstronny rozwój osobowy ucznia,

### **Wychowawcy klas:**

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z wewnątrzszkolnym regulaminem i obowiązującymi zwyczajami i tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

**Zespół wychowawców:**

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,

**Pedagog szkolny/psycholog/pedagog specjalny:**

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- koordynuje współpracę z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, PZP dla Dzieci i Młodzieży, KARAN, TPD, SRiN, KMP, itp.

**Rodzice:**

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,

- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów.

#### **Samorząd uczniowski:**

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

#### **Pracownicy administracji i obsługi:**

- zapoznają się z procedurami postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo i kryzysowych oraz dokumentem „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem”,
- reagują na wszelkie przejawy nieodpowiedniego zachowania uczniów, zgłaszają je nauczycielom, pedagogowi/psychologowi lub dyrektorowi szkoły.

Monitorowanie efektów podejmowanych działań w ramach PWP

Program poddawany jest modyfikacji i weryfikowany według potrzeb – ma charakter otwarty.

Monitorowanie programu będzie dokonane pod koniec roku szkolnego w formie:

- obserwacji zachowań uczniów (wychowawcy klas)
- wymiany spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli
- ankiety do uczniów
- ankiety do nauczycieli
- ankiety do rodziców
- analizy dokumentów

#### **ZAŁĄCZNIKI**

Do programu dołączono następujące dokumenty:

**Tematykę działań wychowawczo – profilaktycznych na lata 2022/23** (załącznik nr 1).

**Tabelę do sporządzania semestralnych/rocznych sprawozdań z zakresu realizacji działań wychowawczo – profilaktycznych w poszczególnych obszarach przez wychowawców klas** (załącznik nr 2).

### **Kalendarium imprez okolicznościowych na dany rok szkolny 2022/2023**

Opracowali: K. Grzybowska  
D. Turlej  
D. Krasowska  
A. Wieteska  
K. Rekiel  
M. Meisner

### **Załącznik 1**

### **Tematyka działań wychowawczo-profilaktycznych na lata 2022/2023**

<b>I OBSZAR – BEZPIECZEŃSTWO</b>	
<b>Cele</b>	<b>Zadania</b>
Edukacja dla bezpieczeństwa	Przypominanie o zasadach zachowania bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły.
Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w Internecie.	Stosowanie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole. Przypominanie zasad zachowania w sytuacjach zagrożenia. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
Uwrażliwienie młodzieży na zagrożenia związane z poruszaniem się w przestrzeni cyfrowej.	Bezpieczeństwo w Internecie - propagowanie zasad właściwego korzystania z Internetu - netykieta. Omawianie zagadnień dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu na godzinach do dyspozycji wychowawcy, informatyce i innych przedmiotach. Poszerzenie wiedzy na temat uzależnień od gier komputerowych, Internetu. Motywowanie uczniów do świadomego korzystania

	<p>z technologii informacyjnych.</p> <p>Uwrażliwienie na bezpieczne formy spędzania wolnego czasu w różnych porach roku.</p> <p>Stosowanie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć poza szkołą (wycieczki, wyjścia, rajdy itp.).</p> <p>Poznanie planu ewakuacji szkoły.</p>
<b>II OBSZAR – ZDROWIE</b>	
<b>Cele</b>	<b>Zadania</b>
Znajomość zasad racjonalnego odżywiania; zapobieganie anoreksji, bulimii, otyłości, uzależnieniom	<p>Nabywanie właściwych nawyków żywieniowych.</p> <p>Systematyczne edukacja prozdrowotna w zakresie promocji zdrowego stylu życia jak i zdrowia psychicznego.</p> <p>Udział w programach i akcjach popularyzujących zasady zdrowego i aktywnego trybu życia, np. „Produkty mleczne w szkole”, „Piję wodę”, „Warzywa i owoce w szkole”, „Rowerowy maj”.</p>
Korekta wad postawy	<p>Zajęcia gimnastyki korekcyjnej.</p> <p>Udział uczniów w bezpłatnych zajęciach „Powszechnej nauki pływania”, jazdy na rolkach.</p>
Edukacja zdrowotna Uczenie planowania dobrej organizacji własnej pracy.	<p>Wpajanie prawidłowych zasad higieny jamy ustnej.</p> <p>Utrwalanie nawyków codziennej dbałości o higienę osobistą.</p> <p>Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.</p> <p>Omówienie praktycznych metod zarządzania czasem.</p>
<b>III OBSZAR – PROFILAKTYKA</b>	
<b>Cele</b>	<b>Zadania</b>

Organizacja szkoleń dla rodziców	Organizacja prelekcji, warsztatów i innych form na terenie szkoły w ramach realizacji prewencyjnych programów ogólnopolskich i miejskich.
<p>Kształtowanie poczucia własnej wartości. Wzmacnianie pozytywnych emocji.</p> <p>Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach problemowych.</p>	<p>Realizacja tematyki pogłębiającej kompetencje społeczne uczniów.</p> <p>Kształtowanie właściwych relacji interpersonalnych.</p> <p>Organizacja wsparcia dla uczniów przez szkolnych specjalistów we współpracy z psychologiem i pedagogiem z PPP 2.</p> <p>Udział kadry pedagogicznej w różnych formach doskonalenia zawodowego w celu podniesienia kompetencji oddziaływań wychowawczych.</p>
Zapewnienie klimatu sprzyjającego realizacji potrzeb emocjonalnych, poznawczych, przynależności oraz samorealizacji.	<p>Troska o wszechstronny rozwój ucznia zdolnego.</p> <p>Motywowanie do aktywności w sferze społecznej oraz uczestnictwa w konkursach i olimpiadach.</p> <p>Omawianie technik szybkiego uczenia się i zapamiętywania.</p> <p>Dostosowywanie form i metod pracy oraz udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia, z uwzględnieniem postdiagnostycznych zaleceń.</p>
Organizacja zespołu klasowego	<p>Integracja szkolna i klasowa.</p> <p>Poznanie praw i obowiązków ucznia.</p> <p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.</p>

	<p>Zapoznanie/przypomnienie zapisów zawartych w WZO, PZO, Statucie, Procedurach.</p> <p>Zapoznanie/przypomnienie „Punktowego systemu oceniania zachowania” obowiązującego w szkole.</p> <p>Ustalenie praw i obowiązków panujących w klasie.</p> <p>Kształtowanie uczniowskiej przedsiębiorczości. Udział w akcji „Zamień kłamoty na pieniądze”.</p>
<p>Kształtowanie postaw prospołecznych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, tworzenie klimatu dialogu i efektywnej współpracy.</p>	<p>Omawianie zagadnień dot. komunikacji społecznej; wyposażanie uczniów w kluczowe kompetencje społeczne.</p> <p>Kształtowanie umiejętności mediacji i ugodowego rozwiązywania sporów.</p> <p>Organizacja wyborów do Samorządu Uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego.</p> <p>Udział w akcji „Tydzień dobrego słowa – walka z mową nienawiści”.</p>
<p>Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.</p> <p>Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli realizacji obowiązku szkolnego.</p>	<p>Monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów.</p> <p>Systematyczna współpraca z rodzicami, wychowawcami oraz Kuratorami SR dla nieletnich w zakresie analizy przyczyn absencji szkolnej dzieci.</p> <p>Udzielanie uczniom wsparcia i pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych.</p>
<p>Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów</p>	<p>Diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej. Obserwacja uczniów podczas bieżącej pracy.</p>

<p>Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów – wszechstronny rozwój jego osobowości.</p>	<p>Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły i dla społeczności lokalnej.</p> <p>Udział w programie Erasmus +, wymiana doświadczeń, podnoszenie umiejętności językowych.</p> <p>Rozwijanie samodzielności, kreatywności i innowacyjności uczniów.</p>
<p>Wdrażanie uczniów do świadomego podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych. Kształtowanie przedsiębiorczości młodzieży. Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz aktualnych trendów na rynku pracy.</p>	<p>Prowadzenie zajęć grupowych aktywizujących uczniów do planowania indywidualnej ścieżki rozwoju osobistego i planowania kariery zawodowej.</p> <p>Udzielanie porad i konsultacji indywidualnych uczniom w zakresie diagnozy predyspozycji i preferencji edukacyjno-zawodowych uczniów.</p> <p>Współpraca z nauczycielami w zakresie wsparcia przy realizacji Programu wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.</p> <p>Współpraca z pracodawcami jako podmiotami wspierającymi wybór ścieżki kształcenia na IV etapie edukacyjnym i planowanie kariery zawodowej.</p> <p>Współdziałanie z rodzicami na rzecz wsparcia wyborów edukacyjno-zawodowych uczniów, w tym formy działań ukierunkowanych na pogłębienie wiedzy rodziców w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.</p> <p>Współpraca z instytucjami wspierającymi realizację wewnątrzszkolnego systemu</p>



	<p>doradztwa zawodowego na terenie szkoły.</p> <p>Gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.</p>
<p>Kształtowanie szacunku wobec ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka.</p> <p>Kształtowanie pozytywnych wzorców wobec osób starszych, niepełnosprawnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>Propagowanie idei równouprawnienia.</p> <p>Uwrażliwienie na potrzebę niesienia pomocy</p>	<p>Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.</p> <p>Kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.</p> <p>Realizacja programów promujących bezpieczeństwo. Udział uczniów klas I – III w zajęciach prewencyjnych z funkcjonariuszem I Rewiru Dzielnicowych KMP i Straży Miejskiej: „Akcja Odblaski”, „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Zasady poruszania się do i ze szkoły”, „Rozpoznawanie znaczenia sygnalizacji świetlnej oraz znaków drogowych”.</p> <p>Działalność charytatywna, współpraca z DPS, hospicjum, domem dziecka.</p> <p>Współpraca ze Stowarzyszeniem Kobiet Aktywnych „Fantazja”, SM „Zakrzewo”.</p> <p>Działalność na rzecz schroniska dla zwierząt w Elblągu.</p> <p>Współpraca z Centrum Wolontariatu; organizacja wolontariatu na terenie szkoły. Opracowanie Programu Szkolnego Wolontariatu.</p> <p>Organizowanie pomocy dla uczniów wychowywanych w rodzinach zaniedbanych środowiskowo, dotkniętych problemem przemocy oraz niepełnosprawnych i ofiar zdarzeń losowych.</p> <p>Kształtowanie świadomości odrębności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji i kultury oraz ich praw.</p>

<p>Uświadomienie znaczenia rodziny, więzi i relacji z zaznaczeniem własnego miejsca w rodzinie</p>	<p>Organizacja imprez i uroczystości integrujących środowisko rodzinne ze szkołą. Kultywowanie tradycji rodzinnych. Uwrażliwianie na kwestie moralne</p> <p>Zwracanie uwagi na znaczenie rodziny w budowaniu własnej tożsamości i tożsamości narodowej.</p>
<p>Współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi szkołę w procesie wychowawczym i dydaktycznym</p>	<p>Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.</p> <p>Wspieranie prawidłowego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego ucznia poprzez współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem Rodzinnym i Nieletnich, KMP, Świetlicą Socjoterapeutyczną.</p> <p>Rozwijanie umiejętności uczenia się i samodoskonalenia. Rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów.</p>
<p>Dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów (dydaktyka i wychowanie)</p>	<p>Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych.</p> <p>Stwarzanie uczniom równych szans rozwoju intelektualnego i fizycznego.</p> <p>Preferowanie edukacji włączającej, polegającej na solidarności pomiędzy dziećmi o specjalnych potrzebach i rówieśnikami w ich naturalnym środowisku szkolnym.</p> <p>Prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne i terapeutyczno-edukacyjnych.</p>
<p>Przeciwdziałanie różnego typu uzależnieniom</p>	<p>Nabywanie wiedzy na temat środków uzależniających i konsekwencji ich używania.</p> <p>Udział w zajęciach/przedstawieniach profilaktycznych poruszających tematykę</p>

	zachowań ryzykownych, dostosowaną do stopnia zagrożenia. Aktywny udział uczniów w Akademii Filmowej, wycieczkach do teatru, bibliotek, muzeum, Sali edukacyjnej PSP „Ognik”.  Edukacja rówieśnicza.
<b>IV OBSZAR – ŚRODOWISKO, TRADYCJA, KULTURA, EKOLOGIA</b>	
<b>Cele</b>	<b>Zadania</b>
Wychowanie do wartości	Poznanie symboli, tradycji, obrzędów szkolnych, środowiskowych, rodzinnych i narodowych.  Nabywanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym narodu.  Kultywowanie tradycji.
Kształtowanie patriotyzmu. Popularyzowanie i utrwalanie tradycji narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	Omawianie zagadnień na lekcjach historii, WOS-u, godzinach do dyspozycji wychowawcy i pozostałych przedmiotach.  Organizowanie uroczystości o charakterze patriotycznym. Kultywowanie ceremoniału szkoły.  Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych: hymn, flaga państwowa, godło narodowe. Poznanie sylwetek i dorobku znanych Polaków, bohaterów narodowych, noblistów, naukowców, twórców kultury.  Kultywowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, Lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu.  Organizowanie wycieczek do miejsc pamięci historycznej.  Wykonywanie gazetek ściennych, wystaw

	<p>o tematyce patriotycznej.</p> <p>Organizowanie konkursów i festiwali muzycznych o charakterze patriotycznym.</p>
<p>Poznanie najbliższego środowiska i specyfiki swego regionu</p>	<p>Nabywanie wiedzy o historii, kulturze i tradycji regionu.</p> <p>Wycieczki po regionie Wysoczyzny Elbląskiej, spotkania z przyrodnikiem.</p> <p>Rozwijanie szacunku do kultury, dorobku lokalnego i narodowego.</p>
<p>Zapoznanie młodzieży z dorobkiem kulturowym, artystycznym Polski i innych państw.</p> <p>Kształtowanie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur i religii.</p>	<p>Godziny do dyspozycji wychowawcy.</p> <p>Organizacja wyjść do Teatru im. A. Sewruka, CSE Światowid; udział uczniów w seansach teatralnych, filmowych, koncertach.</p> <p>Upowszechnianie czytelnictwa i nowości wydawniczych.</p> <p>Aktywizowanie uczniów do udziału w konkursach artystycznych połączone z przygotowaniem wystaw.</p>
<p>Edukacja ekologiczna.</p> <p>Promowanie postawy i zachowań proekologicznych.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego.</p>	<p>Aktywny udział w akcjach o charakterze ekologicznym, np. zbiórka odpadów selektywnych.</p> <p>Omawianie zagadnień ekologicznych na wszystkich przedmiotach.</p> <p>Organizowanie wycieczek ekologicznych; zielone szkoły; ścieżki dydaktyczne.</p> <p>Realizacja projektu „Zielony zakątek”, rozbudowa szkolnego ogrodu i szkolnej ścieżki przyrodniczej.</p> <p>Udział w konkursach i olimpiadach podejmujących tematykę ekologiczną, np. program „Trzymaj Formę”, akcja Sprzątanie Świata.</p>

	<p>Popularyzowanie idei sortowania odpadów.</p> <p>Organizacja akcji charytatywnych na rzecz schroniska dla zwierząt.</p> <p>Wycieczki krajoznawcze.</p>
Współpraca ze środowiskiem lokalnym	<p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowane działania na rzecz lokalnej społeczności.</p> <p>Pozyskanie partnerów: Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych „Fantazja”, Stowarzyszenie Przyjaciół „Zawada”, SM „Zakrzewo”.</p>

## Załącznik nr 2

Klasa.....

Rok szkolny.....  
 śródrocze.....

OBSZARY	ZREALIZOWANE DZIAŁANIA	TERMIN (data realizacji)
<b>BEZPIECZEŃSTWO</b>		
<b>ZDROWIE</b>		
<b>PROFILAKTYKA</b>		

<b>ŚRODOWISKO, TRADYCJA, KULTURA, EKOLOGIA</b>		